

HEILIGE CHRISTOFFELPAROCHIE

GODS WOORD OP ZONDAG

Evangelie, overweging en andere berichten van het pastoresteam

Openbaring des Heren – Driekoningen, 7 januari 2024

Inleiding

Het nieuwe jaar is begonnen en de kerstdagen zijn achter de rug. Echter, de kersttijd is nog niet afgelopen. Het ontvouwen van het mysterie van Kerstmis gaat verder. Dit weekend vieren we de Openbaring van de Heer voor alle volkeren. We mogen het feest van de verschijning van de Heer vieren als het feest van Gods universele liefde, niet gebonden aan één bepaald volk of aan één cultuur. In Christus heeft God zichzelf willen openbaren als een God van alle mensen, vriend of vreemdeling, asielzoeker of autochtoon.

De drie Wijzen uit het Oosten helpen ons daarbij. Zij leren ons door de oppervlakte heen te kijken en te ontdekken dat dit kind dat in Betlehem geboren is, van universele betekenis zal blijken te zijn. Openbaren: dat wat nog verborgen is, wordt kenbaar gemaakt en wordt dan ook richtinggevend.

Evangelie: Matteüs 2, 1-12

Toen Jezus te Betlehem in Juda geboren was, ten tijde van koning Herodes, kwamen er te Jeruzalem Wijzen uit het oosten en vroegen: Waar is de pasgeboren koning der Joden? Want wij hebben zijn ster in het oosten gezien en zijn gekomen om Hem onze hulde te brengen. Toen koning Herodes dit hoorde, werd hij verontrust en heel Jeruzalem met hem. Hij riep alle hogepriesters en schriftgeleerden van het volk bijeen en legde hun de vraag voor, waar de Christus moest geboren worden. Zij antwoordden hem: Te Betlehem in Juda. Zo immers staat er geschreven bij de profeet: En gij Betlehem, landstreek van Juda, gij zijt volstrekt niet de geringste onder de leiders van Juda, want uit u zal een leidsman te voorschijn treden, die herder zal zijn over mijn volk Israël. Toen ontbood Herodes in het geheim de Wijzen en hij vroeg hun nauwkeurig naar de tijd waarop de ster verschenen was. Daarop zond hij hen naar Betlehem met de opdracht: Gaat een zorgvuldig onderzoek instellen naar het Kind, en wanneer gij het gevonden hebt, bericht het mij dan, opdat ook ik Het hulde kan gaan brengen. Na de koning aanhoord te hebben vertrokken zij. En zie, de ster die zij in het oosten gezien hadden, ging voor hen uit, totdat ze boven de plaats waar het Kind zich bevond, stil bleef staan. Op het zien van de ster werden zij vervuld van overgrote vreugde. Zij gingen het huis binnen, zagen er het Kind met zijn moeder Maria en op hun knieën neervallend betuigden zij Het hun hulde. Zij haalden hun schatten te voorschijn en boden

Het geschenken aan: goud, wierook en mirre. En in een droom van Godswege gewaarschuwd niet meer naar Herodes terug te keren, vertrokken zij langs een andere weg naar hun land.

Ter overweging

Het Driekoningenverhaal spreekt tot onze verbeelding. De tekst van Wijzen die afkomstig zijn uit het oosten. Het drietal geschenken, goud, wierook en mirre, doet ons denken dat hun aantal bestaat uit drie personen. Later worden ze gezien als drie koningen. Nog later worden ze gezien als personen van drie leeftijden: ouderdom, volwassenheid en jeugdige leeftijd. En ze worden ingekleurd tot blank, bruin en zwart, om de drie continenten van die tijd aan te duiden: Europa, Azië en Afrika. Dit mag dan een stukje legendevorming of fantasie zijn, maar de strekking is heel juist: het gaat om universeel heil, voor alle mensen, jong en oud, over de hele wereld.

Waarschijnlijk betroffen het astronomen of astrologen, mannen van de wetenschap, die in Perzië en Babylonië hoog in aanzien stonden. Ze hielden zich bezig met de nauwgezette bestudering van het heelal, van de hemellichamen en hadden grote invloed. Zelfs de machthebber raadpleegde hen als hij politieke besluiten moest nemen. Ze zien een opgaande ster, de ster van de pasgeboren koning van de Joden en gaan naar hem op zoek.

De ster is hun Tomtom. Zijn licht, dat ook overdag te zien is, voert de mannen naar Jeruzalem, naar koning Herodes. Dat is niet vreemd, want ze zochten de pasgeboren koning van de Joden. En waar zou je hem anders verwachten dan in een paleis? Maar het kind is niet van Herodes en het paleis is niet zijn thuis.

De ster gaat opnieuw voor hen uit. Zodra de ster stilstaat, weten ze dat ze op de plaats van bestemming zijn. 'Toen ze dat zagen, werden ze vervuld van diepe vreugde. Ze gingen het huis binnen en vonden het kind met zijn moeder Maria.' Bij de evangelist Lucas zijn het herders, arme joden, die de Messias het eerst bezoeken. Bij Matteüs betreft het juist magiërs, rijke niet-joden. Vreemdelingen dus.

Zij werpen zich neer voor het pasgeboren kind en geven het hun mooiste geschenken: goud, wierook en mirre.

Goud, een kostbare schat van de aarde, passend bij een koningszoon.

Wierook, de geurige wolken die opstijgen tot God en verwijzen naar de priesterlijke voorbede.

En mirre, de lekker ruikende zalf, waarmee mensen zich tijdens hun leven verzorgen en waarmee ze na hun dood worden gebalsemd.

Zo bewijzen de magiërs het kind eer en laten ze zien dat het groter is dan zichzelf.

Nog steeds is God de diepste kern, het hart van heel de werkelijkheid. Hij openbaart zich nog steeds in Jezus Christus. Hij wil ons tot onze God zijn. Hij is onzegbaar ons nabij en gestadig met ons bezig; onder zijn vleugels rusten wij, zingen we in een lied. Het gaat er om deze realiteit te ontdekken. God openbaart zich. Maar Zijn openbaring vraagt aan ons openheid en ruimte; open ogen en open oren en vooral een open hart. Zodat wij voelen, ervaren en beleven dat er werkelijk 'meer' is tussen hemel en aarde.

We zijn nog maar net begonnen aan een nieuw jaar: 2024. Een nieuw jaar als een onbeschreven blad.

We weten nog niet wat het ons zal brengen. We wensen elkaar het beste toe. Velen hopen dat er een einde mag komen aan al die oorlogen, aan geweld en onderdrukking.

Er is meer waar we voor elkaar op kunnen hopen: dat we in de beleving van het geloof iets mogen ervaren van Gods openbaring. Dat Hij zich aan ieder van ons bekend maakt, op welke wijze dan ook: in de stilte die wij zoeken, in het gebed of in een kerkdienst, in een lied, een psalm of gezang, bij het Bijbellezen, in de ontmoeting met een ander, in de schoonheid van de natuur, de kunst...

God die zichzelf aan ons bekend wil maken, die zich aan ons wil openbaren: aan ieder van ons, zodat het niet meer 'van horen zeggen' is, maar uit eigen ondervinding.

Gedicht

Bij de geboorte van Jezus
hebben we de menslievendheid
van Hem erkend,
die zich noemt:
'Ik zal er zijn voor u'.

Zoals Hij ons heeft voorgeleefd
zullen we proberen:

zacht te zijn
voor wie door hardheid van mensen is verwond

medelevend te luisteren
naar het verhaal van wie vereenzaamd leeft

waardering te laten blijken
voor wie alle zelfvertrouwen mist

trouw nabij te blijven
bij wie niet meer in de goedheid van het leven gelooft

in iedere ontmoeting
telkens weer het beste van onszelf te leggen.

Zo hopen we hier en nu
Jezus' zegen voor elkaar te zijn.

Valeer Deschacht

Zegengebed voor het nieuwe jaar

God, Vader van alle mensen, zegen dit nieuwe jaar,
schenk ons uw toekomst
en ontsteek het licht van vertrouwen in onze ogen.
Wij vragen U:
help ons voor elkaar toekomst maken
in de woorden die wij spreken,
in de dingen die wij doen,
door onze luisterbereidheid,
in de gedachten en gevoelens die wij met elkaar delen.
Wij danken U voor wat voorbij is,
open ons hart voor wat komen gaat
en maak ons gevoelig voor al wat menswaardig is.
Ga met ons mee, zegen ons en bewaar ons
elke dag opnieuw, het hele jaar door, ons leven lang:
in de naam van + de Vader, de Zoon en de H. Geest.
Amen.

Mededelingen

We wensen u veel heil en zegen toe in dit nieuwe jaar.
En een goed weekend.

Het pastoresteam

Voor de kinderen

Het evangelie van deze zondag gaat over drie wijzen, drie koningen die het kindje Jezus in de kribbe vinden en Hem cadeautjes geven. Je hebt vast wel een mooie kinderbijbel waar dat verhaal in staat. Lees het maar.

Voor wie een mooie kroon wil knutselen: <https://www.samueladvies.nl/wp-content/uploads/2012/12/ak550.pdf>

Het verhaal over Baboeska en drie wijze mannen:

Ergens in het uitgestrekte Russische land, lag midden tussen de velden een vriendelijk boerendorp. En in dat dorp woonde Baboeska, 'grootmoedertje', betekent dat in het Russisch. Geen wonder dat iedereen haar zo noemde, want alle kinderen waren dol op haar. Ze kon de mooiste verhalen vertellen, de oudste liedjes nog zingen en de lekkerste koekjes bakken, waar alle kinderen van het dorp dan op liepen te knabbelen...

Die Baboeska...

Op een dag, midden in de winter, was ze de hele dag buiten aan het rommelen geweest. Haar schuurtje had ze opgeruimd en met haar slee hout gehaald aan de rand van het bos. Toen ze moe en koud geworden was, had ze haar kachelkje roodgloeiend gestookt en was ze soep gaan koken. Terwijl ze genietend van de warmte en van de heerlijke, soepige geurtjes in haar stoel zat, werd er op de deur geklopt. Op de drempel stonden drie oude mannen, met wijze vriendelijke gezichten. Baboeska had hen nog nooit eerder gezien. Ze droegen kostbare bonten jassen en dikke warme mutsen, maar ondanks hun warme kleren zagen zij er koud uit. Ze vroegen of zij zich wat mochten warmen binnen. Baboeska nodigde hen hartelijk uit en zocht in haar kast drie kommen, om voor hen wat van die hete, voedzame soep in te scheppen. De mannen strekten hun koude voeten uit naar haar warme kachelkje en terwijl zij van hun soep slurpten, vertelden zij dat zij van ver gekomen waren. Zij volgden de grote ster, die al een nacht of wat zo fel aan de hemel glansde. Die ster was een teken, zeiden ze, dat ergens, een dag of wat verder reizen misschien al, een nieuwe mens geboren was. Iemand die groot en machtig zou worden, een vriend van God en mens, een koning misschien wel, dachten ze. Om hem te vinden waren ze op weg gegaan, om hem geschenken aan te bieden, goud, wierook en mirre... kostbare geboortegiften uit hun eigen land. En misschien omdat Baboeska hen zo vriendelijk had binnen gevraagd of omdat zij zo belangstellend had geluisterd, vroegen de mannen of zij soms mee wilde gaan om het nieuw geboren kind te zoeken. Baboeska keek eens naar buiten, waar het weer begonnen was te sneeuwen en de wind zo ijzig waaide...

'Nee', zei ze, 'nee, dat is niets voor mij. Ik ben veel te oud en te moe voor zoiets...' De wijze oude mannen, die ook te oud en te moe waren, glimlachten. Zij trokken hun jassen wat dichterbij om zich heen, bedankten haar voor de warmte en de soep, bukten

zich door de deuropening en verdwenen in het donkere. Baboeska keek hen na en ze voelde er zich niet zo gelukkig bij. 'En dan nog van die stomme dingen meenemen voor een klein kind', mompelde ze, terwijl ze haar deur dicht deed, 'echt mannen.' Die nacht sliep ze slecht. De volgende morgen stond ze vroeg op. Ze kleepte zich warm aan en pakte haar grootste mand vol lieve dingen. Een zacht dekentje, warme kleertjes, een pluizig knuffelbeest, donzige sokjes. Blozende appels, verse kaas en boter, een rond wit brood en een goudgeurige eiercake. Toen ze naar buiten stapte liepen de kinderen, die naar school gingen, naar haar toe. En achter hen de moeders, die hen weg brachten, en ook mannen op weg naar hun werk. 'Waar ga je naar toe, Baboeska?', vroegen ze, 'je weet toch dat er nog meer sneeuw is voorspeld: Toen vertelde zij van die drie wijze mannen en van het nieuw geboren kind, en ze liet haar mand zien, vol met goede gaven. Als vanzelf legden de kinderen hun fruit en noten erbij, die ze meegekregen hadden voor school en hun moeders een warme sjaal en een omslagdoek, ook de mannen diepten wat muntgeld uit hun zakken op en lieten het in haar mand glijden. Zij keken toe hoe Baboeska aan de hemel de glanzende ster zocht en stevig aanstapte in de richting, die hij aanwees.

Ze liep tot het middaguur, toen pakte de wolken zich samen en begon het flink door te sneeuwen, het pad was al gauw niet meer te zien. Baboeska vervolgde nog even haar weg, maar toen zij in het veld een hutje zag, waar wat licht door de kieren van de deur scheen, stapte ze daar op af. Binnen zat een armelijke familie bij een klein kachelkje. Kinderen in te dunne kleren en met magere snoetjes, een baby huilend op zijn moeders schoot... Daar, op die wrakkige tafel heeft Baboeska haar mand leeg gemaakt, de spulletjes voor de baby, de appels, de noten, de warme sjaal, het brood en de boter, de goudglanzende cake...

'Heb je het kindje gevonden, Baboeska?', riepen de mensen van het dorp de volgende morgen, toen ze haar zagen terugkomen, met een lege mand. 'Ja', zei Baboeska, maar toen ze vertelde waar, schoot iedereen in de lach. 'Dat was het goede kind niet', zeiden ze. 'Je bent in de hut van Miska de herder geweest. Je hebt je goeie spullen gegeven aan Miska's jongste kind!' Maar Baboeska schudde haar wijze hoofd. 'Het was het goede kind wel', zei ze. 'Het huilde en het had honger, het was gewoon het kind dat IK moest vinden.'